

A G E N É Z I S V E R S E I

Irta: ENDRE KÁROLY

1.

A nagy rotor korongja alkonyatkor
Szélével megcsapott és testem megsodorta,
Kezemből kihullott a kenyérkereső
Meszelő, kalapács, asszonyom megragadtam
És pogány indulatban lendültem szerelemre.

Hatalmas voltam én vonagló mámoromban,
Minden parányi kör forogni tagjaimba
S minden bolygó világ tenger tenyészetével
Eljöttek torkolni ritmusomba.

Ahányszor kedvesem az éjben megöleltem,
Annyiszor váltam én mindenség tengelyévé,
Hevült fonódásunkban fehérre izzó ércek
S az ősi kataklizmák ereje újra éltek.

S miközben forró testünk rejtelmes szövetében
Hormonok mirriádja pergett szélvészitáncot,
Asszonyom termő, táruzó ölébe
Elvettem a maradandóságot.

2.

Miként a tengeri ütközet, hajóival
És magával az Óceánnal,
Hullámai vérvörös völgyébe fordul,
Ha leszáll az est,
S eltűnik a tér és hófehér sirályok

Csapnak le a csendbe merült habokra —
Ugy süllyedél küzdelmes nappalom,
Hol szirénazaj s lángostorok között
Árbócokon,
Idegek finom szálain dobált félelmes lengés,
S jóságos estém barna taplótestén
Szélid tüzeit csiholja csendes vágyam.

Ilyenkor én is — mint szárnyas magja a juharnak —
Bontom vitorlám s engedve delejes erőnek
Hordom rendeltetésem ritmusát s célomat élelem:
Lábujjhegyen szunnyadó páromhoz közérigék.

Fehér sirály csap csendbe merült habokra!
Mélyebben a tengerfenéknél ereszkedem én le
Misztériumok sejtésből font fonalán:
Bolygók köldöke az indák, melyekbe fogódom!

Hahó! A Mindenség ütemét lüktetem én!
Egy kicsiny csészében
Reám borul a Pontus s édes medrek között
Bennem mered az Ararát. Világok gyökere vagyok én most!

Csillagok fényével rokon bizonnal
 Gyönyöröm átszellemült méze: a kék; forrón elönt.
 Bennem születik újra a nap!
 Sójajommal eleresztem a megölelt világot.

S.

Hempergő csikót ki látott,
 Ki gerincét dörgöli a röghöz
 S az ég felé rugdossa patáit?
 Orrlikából tüdeje szelet lök
 S ez elindítja a rét bőbitáit;
 Táncol a napban a sok pici villogó ernyő,
 Utra kélnek a magvak
 S füzértáncot leit az ujhodás fűbe varázsolt vágya.
 Egyszemre öröm oldta el láncait itten a loncból.
 Mint amilyen az állati test feszülő falán kolompol.

Szemek

Nem látják meg,
 Mint vet,
 Folyton és folyvást,
 Magasban, mélyben,
 Fényben és éjben,
 Vet, vet,
 Medret,
 Életet,
 Éveket:
 Ezret,
 Vet és édes járszalagon vezet
 Az élvezet.
 Ajtózárt pattint
 S mögüle kivet
 Friss, friss szívet,
 Mély mind, mind
 Ujra szeretni siet.
 S részeg
 Gyönyörben
 Készek
 Uj fészkek.
 Ki látja, hogy a levegő is reszket,
 Hordva a sok, sok szerelmes testet,
 Hömpölyögnek szárnyán himporok.
 Kinyilik a madártorok,
 Zizeg a féreg,
 Ez mind, mind esküvői ének.
 S ha tárulnának a tengerfenékek:
 Nászba fonódó szalagok
 Az ázalagok.
 Sőt még az enyészet
 Is megujhódó élet,
 Ha hasadnák a penészek —

Tenyészet.

Te gyönyörű fúga!

4.

Nincs kinek adjak hálát.
 Vagyok,
 Mert ezermillió év
 Testemig szőtte szálát.

Enyém e boldog óra.
 Világgá értem repült,
 Alakba értem vetült
 Temérdek sejt és spóra.

Itt állok most, én bőség,
 Viselve
 Minden időknék mindenfajta őst.

Belém falazva
 Cella, protoplazma;
 Hüllő, csörgő,
 Sürgő sok testvérem,
 Piros és meleg
 S tetterős már az én vérem!

Itt állok fejletlen és nevetve,
 Ami csak múlt,
 Léte és halál,
 Testembe temetve:
 Ujjongás,
 Mindazok, akik szerettek;
 Sikongás,
 Mindazok, kiket megettek.
 Petékbe rohanó spermák,
 Tegnapok és Mák;
 Éltető és etető elem:
 Élelem és szerelem.

És én, e fűtött világ,
 Akiből szinte kihág
 A holnap,
 S akiből szagok, színek, hangok
 Kedvet csiholnak
 S kire a napsugár is ragyog:
 Vagyok!

Vagyok örököse az örökös láznak
 S hogy mindent örökbe átruházzák,
 Hozzád sietek asszonyom,

Jövök, én életet elöntő him,
 Felétek fiaim, lányaim,
 Jövök, mert örömök súlya nyom.

5.

Méhedben rejlik a templom,
 Ott a Teremtő!

Asszonyom, tiéd a boltozat,
Hol a csira kihajt.

Prometheus az égből leopta,
Te csipődben ringatod a tüzet,

Átveszed s mint dicsőséges staféta
Osztod és tovább viszed.

Enyém csak a szító lehellet,
Tiéd: a lángra lobbanó parázs.

Te formát módolsz erőddel s kiobbansz,
Bennem az életnedv lassan kiszikkad.

Te világokat bimbóba borítasz,
Nálam a visszfény is tűnve enyészik.

Te vagy a kincseket feltáró tárna,
Én csak a szénéző, omló orom.

Te tavat rejtő medence,
Mint a szarvas járok vizedre;

Te mélybe szakadó tengerszem,
Hová vérem rejtve cseppentem.

Folyam vagy, örökkön zengő zene,
Én csak a thyrsus, a taktus

Tiéd az élet, a mű, a jövődő,
Enyém a mámor, a muló varázs.

A SPANYOL ANARHIZMUS VÁLTOZÁSAI

Irta: MAX BARTH

Azt, amit az európai anarho-szindikalisták „uralomnélküli szocializmus”-nak mondanak a spanyolok *socialismo libertario*-nak, a „szabadság szocializmusá”-nak nevezik. Mindakettő ugyanazt jelenti. A társadalom állam-, kormány- és központosítás-nélküli megszervezését, a társadalom felépítését a legkisebb organikus testtől, az egyéntől kezdve a nagyobb sejteken keresztül egész az ösztársadalomig; mindezt abszolút szabádon, szabad megegyezés alapján.

Ez az állam- és kormányzat-ellenes anarho-szindikalizmus először a modern történelemben, Spanyolországban a politikai hatalom birtokosa. A madridi kormány kezén levő terület jó részén részes a kormányzásban, az autonóm Katalániában viszont a tulajdonképpeni hatalom. (A másik nagy anarho-szindikalista központ, *Andaluzia*, a felkelők kezén.)

Az anarho-szindikalizmus mint a politikai és társadalmi hatalom hordozója — történelmi novum, amiről ma még nehéz véglegeset mondani, mert minden társadalmi rendszer, amely az elméletből megy át a